

Финансиране на зеления преход: Планът за инвестиции и Механизмът за справедлив преход на Европейския зелен пакт

Брюксел, 14 януари 2020 г.

Европейският съюз поема ангажимент до 2050 г. да стане първият неутрален по отношение на климата блок в света. Това изисква значителни инвестиции както от ЕС и националния публичен сектор, така и от частния сектор. Представеният днес план за инвестиции на Европейския зелен пакт — Планът за инвестиции за устойчива Европа — ще мобилизира публични инвестиции и ще спомогне за набавянето на частни средства чрез финансовите инструменти на ЕС, по-специално InvestEU, с което ще се генерират инвестиции в размер на най-малко 1 трилион евро.

Въпреки че всички държави членки, региони и сектори ще трябва да дадат своя принос за прехода, мащабът на предизвикателството пред тях не е един и същ. Някои региони ще бъдат особено засегнати и ще претърпят дълбоки икономически и социални промени. С Механизма за справедлив преход ще се осигури съобразена с конкретните нужди финансова и практическа подкрепа, с която да се помогне на работниците и чрез която ще се генерират необходимите инвестиции в тези региони.

Председателят на Европейската комисия Урсула **фон дер Лайен** заяви: *В центъра на въплътената в Европейския зелен пакт визия за това как Европа да постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г. са хората. Предстои ни безпрецедентна трансформация. Тя ще бъде успешна само ако е справедлива и само ако е от полза за всички. За да сме сигурни, че никой няма да бъде изоставен, ще окажем подкрепа на хората и регионите, които трябва да положат по-големи усилия за тази трансформация. Зеленият пакт налага големи инвестиционни потребности, които ще се превърнат във възможности за инвестиции. Планът, който представяме днес и който цели да се мобилизират най-малко 1 трилион евро, ще зададе посоката и ще отприщи поток от зелени инвестиции.*

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия Франс **Тимерманс** заяви: *Преходът към неутралност по отношение на климата е необходим и чрез него ще се подобри благосъстоянието на хората и ще се повиши конкурентоспособността на Европа. Но това ще изисква повече усилия от страна на гражданите, секторите и регионите, които разчитат в по-голяма степен на изкопаемите горива. Механизмът за справедлив преход ще помогне на най-засегнатите, като привлече съответните инвестиции и предложи пакет от финансова и практическа подкрепа на стойност най-малко 100 милиарда евро. Това е нашият ангажимент за солидарност и справедливост.*

Валдис **Домбровскис**, изпълнителен заместник-председател на Комисията по въпросите на икономиката в интерес на хората, добави: *За да се осъществи преходът на Европа към неутрална по отношение на климата икономика, са нужни политически ангажимент и мащабни инвестиции. Зеленият пакт е израз на нашата решимост да се справим с изменението на климата, която сега подкрепяме с план за финансиране. Първо, ще използваме бюджета на ЕС, за да привлечем частни средства за екологични проекти в цяла Европа и за да подкрепим регионите и хората, които са най-силно засегнати от прехода. Второ, ще създадем подходящите регулаторни стимули, за да могат зелените инвестиции да имат успех. И не на последно място, ще помагаме на публичните органи и на участниците на пазара да набелязват и подготвят такива проекти. Европейският съюз не е построен за един ден. Екологизирането на Европа също няма да настъпи изведнъж. Поставянето на устойчивостта в основата на методите ни на инвестиране изисква промяна в начина на мислене. Днес направихме важна крачка в тази посока.*

Планът за инвестиции на Европейския зелен пакт

С Плана за инвестиции на Европейския зелен пакт ще се мобилизират средства от ЕС и ще се създаде необходимата рамка за улесняване и стимулиране на публичните и частните инвестиции за прехода към неутрална по отношение на климата, екологична, конкурентоспособна и приобщаваща икономика. В допълнение към другите инициативи, обявени в рамките на Зеления пакт, Планът се основава на три измерения:

- финансиране — мобилизиране на най-малко 1 трилион евро устойчиви инвестиции през следващото десетилетие. Частното финансиране ще бъде стимулирано от по-големия от

всякога досега дял от бюджета на ЕС, предназначен за разходи за действия в областта на климата и околната среда, като ключова роля ще има Европейската инвестиционна банка;

- законодателни и други мерки — осигуряване на стимули за набавянето и пренасочването на публични и частни инвестиции. Поставяйки устойчивото финансиране в центъра на финансовата система, ЕС ще предостави инструменти за инвеститорите и ще улесни устойчивите инвестиции от страна на публичните органи чрез насърчаване на екологосъобразното бюджетиране и възлагане на обществени поръчки, както и чрез разработването на начини за улесняване на процедурите за одобряване на държавните помощи за регионите в преход;
- практическа помощ: Комисията ще окаже подкрепа на публичните органи и организаторите на проекти при планирането, изготвянето и изпълнението на устойчиви проекти.

Механизъмът за справедлив преход

Механизъмът за справедлив преход (МСП) е ключов инструмент, гарантиращ, че преходът към неутрална по отношение на климата икономика се осъществява по справедлив начин, за да няма изоставени. Въпреки че всички региони ще се нуждаят от финансиране и че това е предвидено в Плана за инвестиции на Европейския зелен пакт, Механизъмът ще предоставя целева подкрепа за мобилизирането на най-малко 100 милиарда евро за периода 2021—2027 г. в най-засегнатите региони, за да се смекчат социално-икономическите последици от прехода. Механизъмът ще генерира необходимите инвестиции в подкрепа на работниците и общностите, които разчитат на веригата за създаване на стойност, свързана с изкопаемите горива. Той ще допълни съществения принос от бюджета на ЕС, предоставян чрез всички пряко свързани с прехода инструменти.

Механизъмът за справедлив преход ще има три основни източника на финансиране:

1) Фонд за справедлив преход, който ще получи средства от ЕС в размер на 7,5 милиарда евро, в допълнение към предложението на Комисията за следващия дългосрочен бюджет на ЕС. За да се възползват от своя дял от Фонда, държавите членки, в диалог с Комисията, ще трябва да определят допустимите територии чрез специални териториални планове за справедлив преход. Те освен това ще трябва да се ангажират да допринасят за всяко евро от Фонда за справедлив преход с едно евро от средствата от Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд плюс, както и да предоставят допълнителни национални ресурси. По този начин ще се осигури финансиране в размер между 30 и 50 милиарда евро, което ще мобилизира още инвестиции. Чрез Фонда ще се предоставят предимно безвъзмездни средства на регионите. С тези средства ще се помогне на работниците да развият умения и компетенции за пазара на труда на бъдещето, както и на МСП, стартиращите предприятия и инкубаторите, за да създадат нови икономически възможности в тези региони. С Фонда ще се подкрепят и инвестициите в прехода към чиста енергия, например в областта на енергийната ефективност.

2) Специална схема за справедлив преход в рамките на InvestEU за мобилизиране на инвестиции в размер до 45 милиарда евро. Целта на тази схема е да се привлекат частни инвестиции, включително в устойчива енергия и транспорт, които да са от полза за тези региони и да помогнат на техните икономики да намерят нови източници на растеж.

3) Механизъм за отпускане на заеми за публичния сектор с Европейската инвестиционна банка, подкрепен от бюджета на ЕС, за мобилизиране на инвестиции в размер на 25—30 милиарда евро. Той ще служи за отпускането на заеми в публичния сектор, например за инвестиции в топлоснабдителни мрежи и саниране на сгради. Комисията ще представи законодателно предложение за създаването му през март 2020 г.

Механизъмът за справедлив преход е нещо повече от инструмент за финансиране: разчитайки на платформа за справедлив преход, Комисията ще оказва техническа помощ на държавите членки и инвеститорите и ще гарантира участието на засегнатите общности, местните органи, социалните партньори и неправителствените организации. Механизъмът за справедлив преход ще включва стабилна рамка за управление, в чиято основа ще бъдат териториалните планове за справедлив преход.

Контекст

На 11 декември 2019 г. Комисията представи [Европейския зелен пакт](#), чиято амбиция е до 2050 г. ЕС да се превърне в първия в света неутрален по отношение на климата блок. Европейският преход към устойчива икономика изисква значителни инвестиции във всички сектори: за постигането на текущите цели в областта на климата и енергетиката за 2030 г. ще са необходими допълнителни инвестиции в размер на 260 милиарда евро годишно до 2030 г.

Успехът на Плана за инвестиции на Европейския зелен пакт ще зависи от ангажираността на всички участници. От съществено значение е държавите членки и Европейският парламент да запазят по време на преговорите по предстоящата финансова рамка амбициозните цели на

предложението на Комисията. От решаващо значение ще бъде и бързото приемане на предложението за регламент за Фонда за справедлив преход.

Комисията ще следи отблизо и ще оценява напредъка в хода на прехода. Като част от тези усилия всяка година Комисията ще провежда среща на високо равнище по въпросите на устойчивите инвестиции с участието на всички съответни заинтересовани страни и ще продължи да работи за насърчаването и финансирането на прехода. Комисията приканва инвестиционната общност да използва пълноценно благоприятните регулаторни условия и все по-нарастващите потребности от устойчиви инвестиции, а органите да поемат дейна роля в набелязването и насърчаването на такива инвестиции.

За повече информация

[ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА: Планът за инвестиции и Механизмът за справедлив преход на Европейския зелен пакт: обяснение](#)

Информационни брошури

- [Инвестиране в неутрална по отношение на климата и кръгова икономика](#)
- [Механизмът за справедлив преход — за да няма изоставени](#)
- [Финансирани от ЕС проекти за екологизиране на икономиката](#)

[Съобщение на Комисията относно Плана за инвестиции за устойчива Европа](#)

[Предложение за регламент за създаване на Фонда за справедлив преход](#)

[Изменения на Регламента за общоприложимите разпоредби](#)

[Европейският зелен пакт](#)

IP/20/17

Лица за контакти с медиите:

[Vivian LOONELA](#) (+32 2 296 67 12)
[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)
[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)
[Sara SOUMILLION](#) (+32 2 296 70 94)
[Balazs UJVARI](#) (+32 2 295 45 78)
[Claire JOAWN](#) (+32 2 295 68 59)
[Siobhán MILLBRIGHT](#) (+32 2 295 73 61)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)

Related media

 [Green deal](#)

<@links@>